Mottaker: Næringskomiteen
Dato: 18.10.2026
Vår ref: FMY
Deres ref: Prop 1 S (2026-2027)

SKRIFTLIG INNSPILL
Statsbudsjettet 2027 (kapitler fordelt til Næringskomiteen)

1. Innledning

WWF Verdens naturfond takker for muligheten til å inngi skriftlig høringssvar til næringskomiteens behandling av regjeringens forslag til statsbudsjett.

Tabell 1. oppsummerer WWFs innspill til endringer i regjeringens forslag:

Kapittel	Post	Navn	Endring
901	21	Mareano	+57 mill. kroner
923	01	Havforskningsinstituttet	+250 mill. kroner
1149	Ny post	Fleraldersskogbruk	+20 mill. kroner
2421	76	Miljøteknologiordningen	+110 mill. kroner

Tabell 2. oppsummerer WWFs forslag til verbalvedtak:

Verbalforslag
Stortinget ber regjeringen om å gjennomføre en ny utlysning gjennom Grønn plattform i 2027 og sikre at ordningen prioriterer prosjekter med dokumenterbare bidrag til reduserte klimagassutslipp, lavere energi- og ressursbruk, sirkulære løsninger og redusert belastning på natur og miljø.
Stortinget ber regjeringen ved revisjon av forskrift om beredskapslagring av petroleumsprodukter å vurdere hvordan bærekraftig biodrivstoff kan omfattes av drivstoffberedskapen.
Stortinget ber regjeringen om å revidere regelverket om råd for drivstoffberedskap og drivstoffnæringens beredskapsplikter, slik at beredskapsplanleggingen omfatter biodrivstoff, biogass og forsyningssikkerhet for elektrisk transport.
Stortinget ber regjeringen legge fram forskrift om klimakrav til arbeids- og servicefartøy i havbruk senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2027.

Stortinget ber regjeringen legge fram en tidfestet plan for innføring av klimakrav til havbruksanlegg.
Stortinget ber regjeringen følge opp Stortingets vedtak om håndtering av slam fra oppdrettsnæringen med en konkret opptrappingsplan for oppsamling, utnyttelse og forsvarlig håndtering av slam.
Stortinget ber regjeringen sikre at Innovasjon Norge, Eksportfinansiering Norge, Nysnø Klimainvesteringer og øvrige statlige næringsvirkemidler stiller tydelige og etterprøvbare krav til kartlegging og reduksjon av prosjektenes klima- og naturpåvirkning, i tråd med prinsippene Stortinget ber regjeringen om å unngå, flytte og forbedre. Statlig støtte og finansiering skal ikke gis til prosjekter som medfører vesentlig skade på natur eller undergraver Norges klima- og naturmål.
Stortinget ber regjeringen styrke den statlige eierskapsoppfølgingen for å sikre at selskaper med statlig eierskap setter troverdige mål og gjennomfører tiltak for absolutte reduksjoner i klimagassutslipp på kort og lang sikt i tråd med Parisavtalen. Regjeringen bes gjennom eierdialogen sørge for at Equinor redegjør for den økonomiske, klimamessige og geopolitiske risikoen ved videre ekspansjon i Barentshavet.
Stortinget ber regjeringen gjeninnføre tilskuddsordningen for fleraldersskogbruk som et fremtidsrettet nærings- og miljøtiltak i skogbruket.

2. Mareano (Kap. 901, Post 21)

Mareano-programmet er en stor suksess i norsk havforvaltningssammenheng og har gjennom to tiår bidratt med uvurderlig kunnskap om havbunnen i norske farvann. Kartlegging og overvåking av arter, naturtyper og økosystemer i norske hav- og kystområder er en forutsetning for en kunnskapsbasert havforvaltning og for at Norge skal lykkes med å nå internasjonale forpliktelser i tråd med den globale naturavtalen. Mareano-programmet bør derfor styrkes slik at dette viktige kartleggingsprogrammet i enda større vil grad bidra med viktig kunnskapsinnhenting om og overvåking av dyreliv og leveområder på havbunnen i norske havområder.

Budsjettforslag: Kap. 901, Post 21 Mareano styrkes med 57 millioner kroner og samtidig flytte ansvaret for kartlegging av havbunnen i dyphavsområder i åpningsområdet for gruvedrift på havbunnen tilbake til Mareano fra Sokkeldirektoratet slik at det sikres uavhengig miljøkartlegging av området.

3. Havforskningsinstituttet (Kap. 923, Post 01)

Havforskningsinstituttet får stadig flere oppgaver, både for å utvikle nye og mer økosystembaserte systemer for fagområder som instituttet allerede jobber med, samt nye fagområder å jobbe med som en følge av politiske vedtak om ulik ny aktivitet langs kysten og til havs. Flere oppgaver krever mer kompetanse og ikke minst styrket kapasitet, noe som er avgjørende for å levere råd i tråd med ansvarlig havforvalting som skal sikre Norge en bærekraftig havøkonomi inn i fremtiden. Dette er arbeidsoppgaver som:

- kunnskapsinnhenting og rådgiving for nye og eksisterende kommersielle arter
- utvikling av flerbestandsmodeller
- mer forståelse av karbonlagring langs kyst og i hav
- helhetlig økosystemtilnærming ved økt næringslivsaktivitet langs kysten og i havet; havvind og havbruk til hav

Havforskningsinstituttets arbeid kan styrkes og forenkles gjennom å videreutvikle det helhetlige forvaltningsplansystemet for norske havområder gjennom blant annet en marin arealplanlegging, slik at flest mulig av oppgavene sees i sammenheng, og at politikerne får nødvendige verktøy for å kunne bidra til å oppnå de miljømessige målene satt i forvaltningsplanene.

Budsjettforslag: Kap. 923, Post 01 Havforskningsinstituttet styrkes med 250 millioner kroner for å kunne levere forskning og faglige råd i tråd med både eksisterende behov og økt antall behov på grunn av nye satsinger på havnæringer i norske farvann.

4. Innovasjon Norge (Kap. 2421, Post 76)

Regjeringen foreslår å avvikle Miljøteknologiordningen og å ta pause i nye tildelinger gjennom Grønn plattform i 2027. Innovasjon Norge opplyser at kuttene i deres ordninger samlet er på om lag 300 millioner kroner og at hoveddelen skyldes avviklingen av Miljøteknologiordningen. En slik avvikling vil svekke utviklingen og kommersialiseringen av teknologi som reduserer utslipp, energibruk, forurensning og press på naturressurser.
Miljøteknologiordningen støtter utvikling, pilotering og demonstrasjon av ny klima- og miljøteknologi. Ordningen reduserer risikoen i tidlige investeringsfaser og bidrar til å utløse privat kapital til utslippsreduksjoner, energieffektivisering, bedre ressursutnyttelse og grønn industriutvikling. Miljøeffekten skal dokumenteres og sammenlignes med beste tilgjengelige teknologi, samtidig som eventuelle negative virkninger skal beskrives.

Miljøteknologiordningen er særlig viktig i leddet mellom teknologiutvikling og kommersiell bruk. Regjeringens forslag innebærer at denne finansieringen fjernes samtidig som andre sentrale omstillingsvirkemidler svekkes. WWF mener ordningen må videreføres og styrkes ytterligere til et nivå som gjør den i stand til å utløse nye investeringer.

Grønn plattform støtter større samarbeidsprosjekter mellom bedrifter og forskningsmiljøer, fra forskning og teknologiutvikling til testing, skalering og kommersialisering. Prosjektene skal redusere klimagassutslipp og ta vare på eller forbedre naturmangfoldet og miljøet. En pause i nye utlysninger vil skape et brudd i arbeidet med grønn næringsomstilling og svekke utviklingen av nye klima- og naturvennlige verdikjeder.

Budsjettforslag: Kap. 2421, Post 76 styrkes med 110 millioner kroner og Miljøteknologiordningen videreføres for 2027.

Verbalforslag: Stortinget ber regjeringen om å gjennomføre en ny utlysning gjennom Grønn plattform i 2027 og sikre at ordningen prioriterer prosjekter med dokumenterbare bidrag til reduserte klimagassutslipp, lavere energi- og ressursbruk, sirkulære løsninger og redusert belastning på natur og miljø.

5. Still tydelige klima- og naturkrav til statlige næringsvirkemidler

Statlige tilskudd, lån, garantier og investeringer må bidra til omstillingen til et lavutslippssamfunn innenfor naturens tålegrenser. Nærings- og fiskeridepartementet forvalter sentrale virkemidler gjennom blant annet Innovasjon Norge, Eksportfinansiering Norge og Nysnø Klimainvesteringer. Offentlig finansiering må derfor vurderes mot både klima- og naturmål, slik at staten ikke bidrar til prosjekter som gir vesentlig skade på natur eller låser inn høye utslipp. Kravene bør bygge på rammeverket om å unngå, flytte og forbedre, og ha som mål å minimere dokumenterbare negative miljøpåvirkninger gjennom hele prosjektets levetid. Det må vurderes hvordan prosjektene påvirker klimagassutslipp, naturmangfold, arealbruk, energibruk og ressursforbruk, og hvordan negativ påvirkning kan unngås eller reduseres. Dette vil gjøre det lettere å prioritere offentlige midler til næringsutvikling som bidrar til å nå Norges klima- og naturmål.

Verbalforslag: Stortinget ber regjeringen sikre at Innovasjon Norge, Eksportfinansiering Norge, Nysnø Klimainvesteringer og øvrige statlige næringsvirkemidler stiller tydelige og etterprøvbare krav til kartlegging og reduksjon av prosjektenes klima- og naturpåvirkning, i tråd med prinsippene om å unngå, flytte og forbedre. Statlig støtte og finansiering skal ikke gis til prosjekter som medfører vesentlig skade på natur eller undergraver Norges klima- og naturmål.

6. Statens eierskap må utøves i tråd med 1.5-gradersmålet

I eierskapsmeldingen er statens mål for Equinor «høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer». Videre ekspansjon i Barentshavet utfordrer dette målet. Internasjonale selskaper trekker seg ut, leteresultatene er svake, infrastrukturen mangler og investeringene har lang tidshorisont. Historisk har kostnadsoverskridelsene i Barentshavet vært rundt 40%, mot 12% i Nordsjøen og 2% i Norskehavet. Samtidig blir funnene på norsk sokkel færre og mindre, mens muligheten for større funn ligger langt fra eksisterende infrastruktur. Det øker behovet for store investeringer og risikoen for forsinkelser og kostnadsoverskridelser. Som majoritetseier bør staten derfor gjøre en selvstendig vurdering av den finansielle risikoen ved Equinors videre satsing i Barentshavet, basert på ulike scenarioer for framtidig produksjon og etterspørsel.

Verbalforslag: Stortinget ber regjeringen sørge for at hovedprioriteringene i gjeldende statsbudsjett innlemmer aktiv statlig eierskapsoppfølging for å sørge for at selskaper setter troverdige mål og iverksetter tiltak for absolutt reduksjon i klimagassutslipp på kort og lang sikt i tråd med Parisavtalen, og gjennom eierdialogen sørger for at Equinor redegjør for den økonomiske og geopolitiske risikoen ved videre ekspansjon i Barentshavet.

7. Drivstoffberedskapen må omfatte utslippsfrie og fornybare løsninger
Regjeringen legger vekt på styrket drivstoffberedskap, men beredskapspolitikken må gjenspeile at transportsektoren er i rask endring. Elektrifiseringen av tunge kjøretøy, varebiler, anleggsmaskiner, fartøy og øvrig transport reduserer avhengigheten av fossilt drivstoff og gjør samfunnet mindre sårbart for svingninger i dieselpriser, forstyrrelser i internasjonale forsyningslinjer og geopolitisk uro. Beredskapsplanleggingen kan derfor ikke begrenses til lagring og forsyning av fossile petroleumsprodukter. Den må omfatte biodrivstoff, biogass og elektrisk transport, inkludert planer for ladeinfrastruktur, nødstrøm og bruk av batterier som beredskapsressurs. Bærekraften i biodrivstoffet må dokumenteres, og økt bruk må ikke føre til avskoging, naturtap eller uakseptabelt press på arealer og råstoffer.

Verbalforslag: Stortinget ber regjeringen ved revisjon av forskrift om beredskapslagring av petroleumsprodukter å vurdere hvordan bærekraftig biodrivstoff kan omfattes av drivstoffberedskapen.
Verbalforslag: Stortinget ber regjeringen om å revidere regelverket om råd for drivstoffberedskap og drivstoffnæringens beredskapsplikter, slik at beredskapsplanleggingen omfatter biodrivstoff, biogass og forsyningssikkerhet for elektrisk transport.

8. Klimakrav til fartøy og anlegg i havbruket
Havbruksnæringen må redusere både klimagassutslippene og belastningen på marine økosystemer. Arbeids- og servicefartøy, energibruk ved anleggene og håndtering av slam er områder hvor tydelige og forutsigbare krav kan utløse investeringer i utslippsfrie løsninger og bedre miljøteknologi.

Klimakravene må utformes slik at de gir reelle utslippsreduksjoner, uten å redusere kravene til natur og miljø. Teknologiske løsninger må vurderes ut fra samlet påvirkning på villaks og sjøørret, sjøbunn, vannmiljø, arealbruk og dyrevelferd. Klimatiltak kan ikke brukes som begrunnelse for økt produksjon før det er dokumentert at den samlede miljøbelastningen er redusert.

Oppsamling og forsvarlig håndtering av slam kan redusere utslipp av næringssalter, organisk materiale og andre forurensende stoffer. Stortingets vedtak om håndtering av slam fra oppdrettsnæringen må derfor følges opp med en konkret og tidfestet plan.

Verbalforslag: Stortinget ber regjeringen legge fram en tidfestet plan for innføring av klimakrav til havbruksanlegg.

Verbalforslag: Stortinget ber regjeringen følge opp Stortingets vedtak om håndtering av slam fra oppdrettsnæringen med en konkret opptrappingsplan for oppsamling, utnyttelse og forsvarlig håndtering av slam.

9. Støtte til omlegging til fleraldersskogbruk

Fleraldersskogbruk, der skogen hogges på en måte som bevarer et kontinuerlig skogdekke med variasjon i treslag og alder, har mindre negative konsekvenser for naturmangfold og friluftsliv enn åpne hogstformer. Samtidig blir skogen mer robust og bedre rustet mot klimaendringer og klimarelaterte skader som tørke og vindfelling. Fleraldersskogbruk kan også bidra til å redusere risiko for, og skadeomfanget av, flom skred og ras.

Interessen for lukkede hogstformer er økende blant skogeiere, men omlegging til fleraldersskogbruk innebærer ofte høyere kostnader. Derfor er det behov for økonomiske virkemidler som støtter overgangen. En viktig forutsetning er at støtten rettes mot omlegging av plantasjeskog og tidligere hogd skog til fleraldersskogbruk, og ikke brukes til hogst i naturskog.

Det ble opprettet en tilskuddsordning for fleraldersskogbruk som et fremtidsrettet nærings- og miljøtiltak over Landbruks- og matdepartementets budsjett i 2025, men denne ble kuttet igjen i 2026.

Budsjettforslag: Gjeninnføre ordningen fleraldersskogbruk og lage en ny Post som bevilges 20 millioner kroner under Kap. 1149.

Verbalforslag: Stortinget ber regjeringen gjeninnføre tilskuddsordningen for fleraldersskogbruk som et fremtidsrettet nærings- og miljøtiltak i skogbruket.